

Ešte dlho ma bude mrziť, že som svoju príležitosť nevyužil na sto percent. Volám sa František Šiller a som rodený Prievidžan. Na Starom sídlisku žijem už 33 rokov.

Čo môžeš urobiť včera – urob!

Pokračovaním nadpisu je – zajtra už totiž nemusí byť príležitosť, čo je tak trochu aj môj prípad. Možno som jeden z mála, ktorého viac ako iných zaujíma svoje okolie a prostredie, v ktorom žije. Preto som sa asi pred rokom začal venovať dielu, ktoré je umiestnené v parčíku medzi I. a III. ZŠ Sama Chalupku. Už ako dieťa ma zaujímali reflektory umiestnené „na nohe“ tohto diela, ktoré už desaťročia neslúžia svojmu účelu. Preto som si našiel čas a začal som „gúgliť“, lebo som nevedel ako sa toto dielo volá, ani kto je jeho autorom.

Po prvom zadaní informácií som sa dostal na stránky Klubu priateľov histórie Prievidze, kde som z Prievidzského občasnika vyčítal, že ide o „deväťmetrové umelecké dielo zo špeciálneho plechu od akademického maliara Alojza Petráša“. Nedalo mi to, a tak som sa vybral na stretnutie Klubu priateľov histórie Prievidze, aby som tam získal viac informácií a podrobností o Plastike mieru. Netrvalo dlho, a už som v ruke držal lístok s telefónnym číslom na pani Petrášovú, nakoľko „Lojzko slabo počuje, treba sa dohodnúť s manželkou“. Bol som veľmi potešený a hneď som si aj dohodol stretnutie. No čo čert nechcel, na stretnutie o sedemnástej som sa kvôli novej práci nedostal načas. S jeden a pol hodinovým meškaním som sa dostavil k bráničke domu Petrášovcov a zazvonil som. Po chvíľke vyšiel pán domu. Ako prvé som sa mu ospravedlnil za meškanie a s nadšením v hlase som ho informoval o svojom pláne obnoviť zašlú slávu jeho diela – Plastiky mieru.

Chvíľu pozeral nedôverčivo. Zrejme sa ešte nestretol s tým, aby ho oslovil mladý človek, ktorý by chcel bez akéhokoľvek honoráru vrátiť lesk niečomu, čo bolo tak dlho zabudnuté a ošarpané. Bol síce nedôverčivý a rozprávali sme sa len cez zamknutú bránku, no po chvíli ho moja predstava a plán tak zaujali, že bráničku odomkol a rozprávali sme sa ďalej, ale teraz už v záhrade. Bol otvorený pomoci až tak, že opäť navrhol, ako pred štyridsiatimi tromi rokmi počas výstavby, dozorovanie nad jeho obnovou. Pospomínal si aj na

Čo môžeš urobiť včera – urob!

nepríjemné chvíle, keď bol za toto objednané dielo väznený. Poprosil som ho o súhlas na použitie jeho spomienok. Nebol proti. Podali sme si ruky a dohodli sa na ďalšej návšteve.

Domov som odchádzal veľmi spokojný a s dobrým pocitom. Tešil som sa záujmu samotného autora a navyše som vedel, že môj plán dotiahneme do úspešného konca. Po našom stretnutí som začal spracovávať ďalšie podklady a údaje a rozvíjať postupné možnosti obnovy. Potom som odcestoval mimo Slovenska a keď som sa vrátil, ostali mi už len oči pre plač. Na stránke nášho mesta som sa dočítal: „Akademický maliar Alojz Petráš nás navždy opustil...“ Neveril som. Ihneď som si overoval túto neveriteľnú správu. Žiaľ. Nešlo mi to do hlavy, že pred tromi týždňami sa rozprávam s človekom, ktorý síce o svojej vážnej chorobe vedel, ale nedal to na sebe vôbec zvať, nepripúšťal si takú možnosť, ba dokonca sa púšťal do ďalšieho projektu. O pár dní stojíme na poslednej rozlúčke a ja stále neverím, že je to skutočnosť.

S odstupom času môžem povedať, že aj keď sa pán Petráš obnovy Plastiky mieru nedožil, odišiel v duši s vedomím, že sa dielo opäť stane reprezentatívnym tak, ako bolo postavené na začiatku a bude vysvetlená jeho história a zámer.

Mgr. František Šiller

